

p i e t e r s m a & s p o e l s t r a
o m g e v i n g s a d v i s e u r s

Bestemmingsplan Mieddyk 5 Hijum (uitbreiding melkveehouderijbedrijf)

Gemeente Leeuwarderadeel

TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

pagina

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding voor het plan	4
1.2 Plangebied	4
1.3 Leeswijzer	5
HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING	6
2.1 Bestaande situatie	6
2.2 Toekomstige situatie	8
2.3. Ruimtelijke karakteristiek van het gebied	10
HOOFDSTUK 3 BELEID	11
3.1 Rijksbeleid	11
3.2 Provinciaal beleid	11
3.3 Gemeentelijk beleid	12
HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSASPECTEN	17
4.1 Milieuzonering	17
4.2 Geluid	17
4.3 Geur	18
4.4 Vermesting en verzuring (ammoniak)	19
4.5 Luchtkwaliteit	19
4.6 Externe veiligheid	20
4.7 Bodem	21
4.8 Ecologie	21
4.9 Archeologie	23
4.10 Water	24
4.11 Landschappelijke inpassing	25
4.12 Grondgebondenheid	29
4.13 Kabels en leidingen	29
HOOFDSTUK 5 JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING	30
5.1 Toelichting op het juridische systeem	30
5.2 Toelichting op de bestemming	30
HOOFDSTUK 6 UITVOERBAARHEID	32
6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32
6.2 Economische uitvoerbaarheid	33
BIJLAGE 1 Fijnstofberekeningen (ISL3a)	
BIJLAGE 2 Toets Flora- en faunawet	
BIJLAGE 3 Archeologisch onderzoek	
BIJLAGE 4 Wateradvies	
BIJLAGE 5 Landschapsplan	
BIJLAGE 6 Overlegreactie	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding voor het plan

Op het perceel Mieddyk 5 te Hijum is een melkveehouderijbedrijf gevestigd. De ondernemer heeft het voornemen om een bestaande ligboxstal te verlengen in verband met een uitbreiding van melk- en bijbehorend jongvee. De voorgenomen stalverlenging is in strijd met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen van de gemeente Leeuwarderadeel. Het uitbreidingsplan is strijdig met dit bestemmingsplan, omdat buiten het agrarisch bouwvlak zal worden gebouwd. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarderadeel heeft zich in beginsel bereid verklaard planologische medewerking te verlenen aan het voornemen en brengt daarom het voorliggende plan in procedure.

1.2 Plangebied

Het plangebied bestaat uit het agrarisch bouwperceel Mieddyk 5 te Hijum en is globaal weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging van het plangebied

1. 3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze (partiële) herziening wordt het plan nader beschreven. Daarbij komt de huidige situatie aan bod en wordt vervolgens ingegaan op de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 wordt het beleidskader geschetst dat relevant is voor het plan. Daarbij wordt ingegaan op het provinciaal en gemeentelijk beleid. De criteria en voorwaarden waar aan moet worden voldaan bij toepassing van de onderhavige wijzigingsbevoegdheid worden in hoofdstuk 4 beschreven. Onderwerp van hoofdstuk 5 zijn de omgevingsaspecten waaraan de nieuwe ontwikkeling wordt getoetst. Hoofdstuk 6 beschrijft de juridische aspecten van het plan en tenslotte wordt de uitvoerbaarheid van het plan in hoofdstuk 7 toegelicht.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Bestaande situatie

Het agrarisch bouwperceel grenst aan de noordzijde aan de Zuidermiedweg en de Hijumervaart. Aan de zuidzijde van het perceel loopt de Mieddyk. De Mieddyk is een doodlopende weg geworden en fungeert als ontsluitingsweg van het agrarisch perceel.

Figuur 2: bestaande bebouwingssituatie (bovenaanzicht)

De bestaande agrarische bebouwing bestaat uit een boerderij met diverse stallen. Figuur 2 geeft hier een beeld van. De boerderij is met de voorgevelzijde op het zuiden georiënteerd. Aan de noordwestzijde van de boerderij is een stal aanwezig, die min of meer evenwijdig aan de Zuidermiedweg is gesitueerd. Een andere stal staat op de westzijde van het bouwperceel, in de lengterichting van het perceel en is haaks op de Zuidermiedweg georiënteerd. De meest recent gebouwde ligboxenstal staat midden op het bouwperceel en is eveneens in de lengterichting gesitueerd. De huidige zuidelijke grens van deze stal loopt nagenoeg gelijk met de zuidgrens van het perceel. In figuur 5 is het aanzicht op de achterzijde van de bestaande stal weergegeven.

Het bestaande terrein is grotendeels verhard. Er zijn diverse silo's op het terrein ten behoeve van de opslag van onder meer veevoer en kunstmest. Op het noordwestelijke deel van het terrein liggen sleufsilos waar gras en maïs worden ingekuuld en opgeslagen.

Figuur 3: aanzicht erf vanaf Zuidermiedweg (noordwestzijde)

Figuur 4: aanzicht erf vanaf Zuidermiedweg (noordoostzijde)

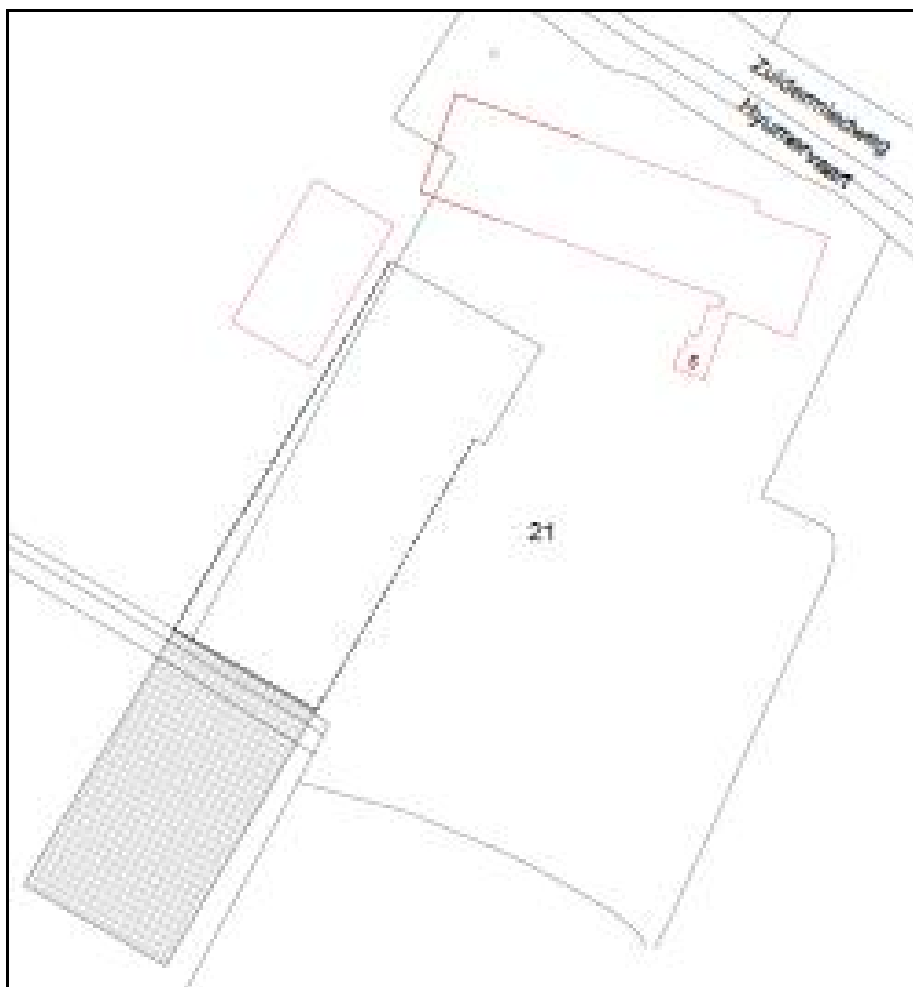

Figuur 5: aanzicht erf vanaf Miedweg (zuidzijde)

De huidige vergunning situatie ingevolge de Wet milieubeheer is vastgelegd in een omgevingsvergunning van 29 januari 2013 voor het houden van 690 stuks melk- en kalfkoeien met 308 stuks bijbehorend jongvee.

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bestaande ligboxenstal uit te breiden en het grootvee en jongvee te herverdelen. De bestaande stal met nog een traditioneel stalsysteem wordt grotendeels geschikt gemaakt voor het houden van het jongvee en een groot deel van het melkvee wordt gehuisvest in de ligboxenstal. Na de realisatie van de uitbreiding van de ligboxenstal biedt de inrichting plaats aan 889 stuks melk- en kalfkoeien en 448 stuks jongvee. In verband met deze uitbreiding zal de meest recente gebouwde stal verder in zuidelijke richting worden verlengd.

Figuur 6: toekomstige verlenging ligboxenstal

Voor de toekomst bestaat daarnaast de wens om een tweede agrarische bedrijfswoning op te richten. Deze zal ten oosten van de bestaande bedrijfsbebouwing worden opgericht. Op dit moment bestaan daarvoor nog geen concrete bouwplannen. Wel zal bij de vergroting van het bouwvlak met deze wens rekening worden gehouden.

2.3 Ruimtelijke karakteristiek van het gebied

Het plangebied maakt onderdeel uit van het buitengebied van Leeuwarderadeel. Het landschap ter plaatse van het plangebied en zijn wijdere omgeving maakt onderdeel van het kleigebied van de voormalige Middelzee. Het Middelzeegebied kenmerkt zich door een grote mate van openheid en een rationele verkaveling en weinig bebouwing en beplanting. Voor zover hier al sprake van is, is deze te vinden langs de dijken. Het plangebied ligt ten (zuid)oosten van het dorp Hijum. Het gebied tussen de dorpen Jelsum en Hijum is een oud kwelderlandschap.

Op de kwelderwal is vanwege de hogere ligging ervan een concentratie van bebouwing te vinden. Op de kwelderwallen is sprake van een mozaïekverkaveling. Dit komt doordat met de verkaveling is aangesloten bij de bestaande waterlopen. Achter de kwelderwallen ligt de lager gelegen kwelderwalvlakte. Door de lagere ligging verschilt het landschap met de hoger gelegen kwelderwal. Door de zwaardere kleigrond is het gebied alleen geschikt als weiland voor vee. Akkerbouw komt hier niet voor. Omdat het gebied vanuit de kwelderwal in gebruik is genomen, komen er hoofdzakelijk oost-west georiënteerde wegen voor. Met de ruilverkaveling zijn er in het verleden enkele noord-zuidwegen aangelegd. De bebouwing die hier voorkomt bestaat hoofdzakelijk uit agrarische bedrijfsbebouwing en incidenteel voorkomende woonbebouwing. Voor zover er sprake is van beplanting komt deze veelal op de hoeken van het erf bij boerderijen voor en langs de hoofdwegen.

3. BELEID

3.1 Rijksbeleid

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Buiten deze 13 nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vormt het juridisch kader om het rijksbeleid te boren. Het rijk kiest drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De 13 nationale belangen waarvoor het rijk zich verantwoordelijk acht, vloeien voort uit de hier voor genoemde 3 doelen. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In het SVIR is een eerste integrale afweging van deze belangen gemaakt. De benoemde rijksbelangen hebben geen betrekking op de ontwikkelingen die binnen het onderhavige plangebied zijn voorgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Fryslân is neergelegd in het Streekplan 2007. Dit beleid heeft zijn juridische vertaling gekregen in de provinciale omgevingsverordening Romte (POV). In deze verordening zijn regels gesteld waarmee bij het vaststellen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Schaalvergroting melkveehouderijen

De provinciale verordening bepaalt dat een bestaand bouwperceel voor een grondgebonden agrarisch bedrijf een uitbreiding kan krijgen tot een maximale oppervlakte van 1,5 ha. Ingeval de bestaande oppervlakte groter is dan 1,5 ha, dan mag de bestaande oppervlakte worden behouden. Hiervan kan onder nadere voorwaarden worden afgeweken. Een groter bouwperceel kan worden toegestaan, mits:

- het agrarisch bedrijf grondgebonden blijft, en
- de oppervlakte van het agrarisch bouwperceel niet meer bedraagt dan 3 ha.

Na realisering van de verlengde stal ontstaat een agrarisch bouwvlak van 3 ha. Behalve dat zal moeten worden aangetoond dat het bedrijf ook na uitbreiding grondgebonden blijft, zal daarnaast moeten worden aangetoond dat het bedrijf na uitbreiding inpasbaar is qua schaal, verschijningsvorm en lichtuistoot en in milieu hygiënisch, verkeerskundig, landschappelijk en cultuurhistorisch opzicht. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op deze omgevingsaspecten. Daaruit zal blijken dat het onderhavige initiatief in dit opzicht past binnen het provinciale beleid en de verordening Romte.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Buitengebied

Het vigerende ruimtelijke beleid voor het plangebied is neergelegd in het bestemmingsplan “Bûtengebiet en doarpen”. Daarin zijn de gronden bestemd als “Agrarisch” met de functieaanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf” en gebiedsaanduidingen “luchtvaartverkeerzone - ILSVerstoringsgebied” en “vrijwaringszone - radarverstoringsgebied”.

Figuur 8: fragment verbeelding bestemmingsplan “Bûtengebiet en doarpen”

De voorgenomen uitbreiding van het onderhavige bedrijf is op twee onderdelen in strijd met het geldende bestemmingsplan. In de eerste plaats zal met de beoogde verlenging van een bestaande ligboxenstal een deel van de nieuwe bebouwing buiten het agrarisch bouwvlak worden gebouwd. Daarnaast zal de bouwvlakvergroting plaatsvinden deels plaatsvinden op gronden met de bestemming “Water”.

Vergroting van agrarisch bouwvlak

In artikel 3.7.1 van de planregels van het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de oppervlakte van het agrarisch bouwvlak te vergroten. Bouwvlak-vergroting tot maximaal 3 ha. is mogelijk onder een aantal nadere voorwaarden. De gewenste bouwvlakvergroting bedraagt 3 ha, zodat deze onder de betreffende wijzigingsbevoegdheid zou kunnen vallen, ware het niet dat de bouw van de stal deels binnen de bestemming “Water” valt. Om die reden kan geen gebruik van deze wijzigingsbevoegdheid worden gemaakt en is gekozen voor een partiële herziening van het plan. Desalniettemin is het plan getoetst aan de voorwaarden voor bouwvlakvergroting, zoals die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Deze randvoorwaarden zijn onderstaand weergegeven:

- bij een bouwvlakvergroting tot 3 ha. mag het deel van het bouwvlak dat voor niet-grondgebonden agrarische activiteiten wordt gebruikt maximaal 1,5 ha. bedragen;
- er moet zicht zijn op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzaak van bedrijfsuitbreiding is aangetoond de bestaande bedrijfskavel biedt onvoldoende ruimte voor de benodigde uitbreiding de vormgeving en inrichting van het nieuwe bouwvlak moet zoveel mogelijk aansluiten bij de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- er moet een erfinrichtingsplan worden aangeleverd dat rekening houdt met het ter plaatse aanwezige landschapstype;
- er moet voldoende afstand tot andere ruimtelijke elementen worden gehouden de infrastructuurle ontsluiting moet toereikend zijn voor de bedrijfsontwikkeling;
- er moet sprake zijn van een evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen;
- er mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- er moet advies gevraagd worden aan de waterbeheerder in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren waterafvoernorm, waarbij een minimum wordt gehanteerd van ten minste 15% van de toegenomen oppervlakteverharding.

Op het bedrijf is geen sprake van agrarische activiteiten met een niet-grondgebonden karakter. Het te vergroten bouwvlak zal in zijn geheel voor de melkveehouderij worden gebruikt.

De voorgenomen uitbreiding van het melkveebedrijf maakt onderdeel uit van een algehele schaalvergroting binnen de melkveesector die zich de afgelopen periode sinds het opheffen van het melkquotum voordoet. De uitbreiding is noodzakelijk om het bedrijf op langere termijn toekomstperspectief te kunnen bieden. Deze schaalvergroting brengt een structurele toename van de productieomvang met zich mee en leidt ertoe dat op termijn de bouw van een tweede agrarische bedrijfswoning noodzakelijk wordt.

Vanuit het oogpunt van een efficiënte bedrijfsvoering is het van belang om de bestaande stal te verlengen. In deze stal is de melkput aanwezig. Vanuit praktische overwegingen is het noodzakelijk dat het melkvee zoveel mogelijk in deze stal wordt gehuisvest. Om die reden is gekozen voor een verlenging van de bestaande stal en is een bouwvlakoverschrijding onontkoombaar.

In verband met de landschappelijke inpassing is een erfinrichtingsplan opgesteld. In hoofdstuk 4 zal nader worden ingegaan op de landschappelijke inpassing van het initiatief.

In de directe omgeving van het plangebied zijn slechts beperkt andere ruimtelijke elementen aanwezig en liggen op ruime afstand van het plangebied. Aan de overzijde van de Zuidermiedweg is een agrarisch bedrijf gelegen (Zuidermiedweg nr. 11). Het nieuwe bouwvlak zal aan de uiterste zuidzijde van het bedrijfsperceel en aan de oostzijde (ten behoeve van de toekomstige agrarische bedrijfswoning) worden uitgebreid. De uit te breiden delen van het bouwvlak liggen op een afstand van meer dan 150 meter van dit bedrijf.

Ten oosten van het plangebied komt op een afstand van ca. 350 meter een woning voor. Voor het overige komen geen natuurelementen of andere ruimtelijke elementen van betekenis in de directe omgeving van het plangebied voor.

De gevolgen die de vergroting van het bouwvlak zal hebben voor de ontsluiting van het bedrijf, de ruimtelijke compositie van bebouwing en diverse omgevingsaspecten zullen in hoofdstuk 4 uitgebreid aan de orde komen. Kortheidshalve wordt naar dit hoofdstuk verwezen.

Het realiseren van bedrijfsgebouwen groter dan 500 m²

In de bouwregels voor het perceel is bepaald dat bedrijfsgebouwen maximaal 500 m² mogen bedragen of de bestaande oppervlakte, indien deze meer bedraagt. De te verlengen stal is in de huidige situatie al vele malen groter en zal na realisering een oppervlakte hebben van ca. 6.864 m², zodat niet aan deze bepaling kan worden voldaan.

In artikel 3.3.3 van de planregels is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen waarmee via een omgevingsvergunning van deze bebouwingsbepaling kan worden afgeweken.

Dit kan ingeval (voor zover voor het onderhavige initiatief relevant):

- met een erfinrichtingsplan aansluiting wordt gezocht bij de bestaande bebouwing op de agrarische bedrijfskavel en het omgevingsbeeld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
- met een lichtplan wordt aangetoond dat de lichtuitstoot vanuit de bedrijfsgebouwen geen nadelige effecten heeft op de omgeving;
- geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Tweede bedrijfswoning

Het agrarisch bedrijf beschikt in de huidige situatie over één bedrijfswoning. In verband met de recentelijke uitbreiding en de thans gevraagde uitbreiding van het bedrijf, is initiatiefnemer voornemens een tweede bedrijfswoning op te richten. In het bestemmingsplan “Bûtengebiet en doarpen” is in artikel 3.3.2 bepaald dat met een omgevingsvergunning een tweede bedrijfswoning kan worden toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- er is sprake van een bedrijfsomvang van minimaal 120 NGE en de bedrijfswoning is noodzakelijk in verband met permanent toezicht en de continuïteit en duurzaamheid van het bedrijf als volwaardig meermansbedrijf;
- er wordt ten behoeve van een zorgvuldige landschappelijke inpassing zoveel mogelijk aangesloten bij de landschappelijke karakteristiek en/of de landschappelijke hoofdstructuur;
- de tweede bedrijfswoning wordt aan de wegzijde binnen het bouwvlak in de directe omgeving van de bedrijfsgebouwen gesitueerd;
- er is geen sprake van onevenredige schade voor de aangrenzende bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
- er is nog niet eerder een tweede bedrijfswoning gebouwd.

Ad a. noodzaak van de (tweede) bedrijfswoning

De noodzaak van een tweede bedrijfswoning wordt door meerdere factoren bepaald. Daarbij spelen de economische omvang (uitgedrukt in NGE), de arbeidsbehoefte van het bedrijf alsmede toezicht en controle van het vee een rol.

De economische omvang van het bedrijf bedraagt 1184 NGE. In de aangevraagde situatie groeit het bedrijf naar een veestapel die uit 889 stuks melkvee en 448 stuks vrouwelijk jongvee bestaat. Omgerekend bedraagt deze bedrijfsomvang 1184 NGE. In de voorwaarden voor een tweede bedrijfswoning, zoals die in het vigerende bestemmingsplan zijn opgenomen, wordt een minimale omvang van 120 NGE genoemd. De toekomstige bedrijfsomvang is bijna 10 keer zo groot.

In verband met controle en toezicht spelen de volgende aspecten een rol.

Gezondheid van het vee

Op moderne melkveebedrijven speelt de melkveeproductie per koe een steeds belangrijker rol. Uit de praktijk en onderzoek blijkt dat de diergezondheid mede wordt beïnvloedt door de melkproductie. Het werken met hoogproductief vee vraagt een grote mate en continue aandacht teneinde gezondheidsproblemen tijdig te signaleren, ook buiten de reguliere bedrijfstijden van de melkveehouderij.

Tochtigheidswaarneming

In de melkveehouderij wordt vanuit bedrijfseconomisch opzicht gestreefd naar een zo kort mogelijke tussenkalftijd. In verband met het tijdig insemineren van de koeien is het van groot belang dat de tochtigheid van de koeien adequaat wordt gevolgd. Dit moet meerdere malen per etmaal gebeuren, op rustige momenten, bijvoorbeeld na het melken en in de avondperiode, voor het slapen gaan.

Controle op en hulp bij afkalven

Rond het afkalven is de aanwezigheid van de boer of andere medewerkers noodzakelijk i.v.m. hulp bij het afkalven, het melken van de koe na het afkalven en het voeren van biest aan het kalf e.d. In de praktijk blijkt dat het afkalven vaak in de avond en nacht plaatsvindt, wanneer er rust in de veestapel is.

Het onderhavige bedrijf heeft in de gevraagde situatie een veebezetting die bestaat uit 889 stuks melkvee en 448 stuks bijbehorend jongvee. In verband met het noodzakelijke toezicht en controle op het vee in de avond- en nachtoperioden is bij een dergelijk bedrijfsomvang noodzakelijk dat naast de boer een tweede arbeidskracht permanent op het bedrijf aanwezig is. Om die reden is het realiseren van een tweede agrarische bedrijfswoning noodzakelijk.

Ad b. er wordt ten behoeve van een zorgvuldige landschappelijke inpassing zoveel mogelijk aangesloten bij de landschappelijke karakteristiek en/of de landschappelijke hoofdstructuur

Voor het gehele toekomstige bedrijfsperceel is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Dit plan wordt in hoofdstuk 4, paragraaf 4.11 beschreven. Kortheidshalve wordt hier naar verwezen.

Ad c. de tweede bedrijfswoning wordt aan de wegzijde binnen het bouwvlak in de directe omgeving van de bedrijfsgebouwen gesitueerd

De tweede bedrijfswoning is aan de noordoostzijde, aan de weg, geprojecteerd, ten oosten van een ligboxenstal geprojecteerd, zodat aan de voorwaarden voor situering van de woning wordt voldaan.

Ad d. er is geen sprake van onevenredige schade voor de aangrenzende bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt

Ad e. er is nog niet eerder een tweede bedrijfswoning gebouwd

Er is in het verleden niet eerder toestemming voor een tweede bedrijfswoning verleend.

Geconcludeerd kan worden dat wordt voldaan aan de voorwaarden die in het vigerende bestemmingsplan worden gesteld aan realisering van een tweede bedrijfswoning.

4. OMGEVINGSASPECTEN

De voorgenomen bedrijfsuitbreiding kan mogelijk effecten op de omgeving van het plangebied hebben. Daarbij valt te denken aan aspecten als hinder die mogelijk van het bedrijf uitgaat, bijvoorbeeld in de vorm van geluid, geur en stof, verstoring van beschermde plant- en diersoorten alsmede archeologische waarden die binnen het plangebied voorkomen, e.d. Voor vele van dergelijke aspecten zijn wettelijke regels en/of normen vastgelegd. In het onderstaande zal nader worden ingegaan op die omgevingsaspecten die relevant kunnen zijn voor het onderhavige plan.

4.1 Milieuzonering

Ter bescherming van de leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het perceel milieugevoelige functies aanwezig zijn en in welke mate de bedrijfsactiviteiten, die vanuit het plangebied worden uitgeoefend, hinderlijk zijn voor deze (gevoelige) functies.

In de VNG-brochure “Bedrijven en milieuzonering” zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandnormen zijn indicatief van aard.

Voor melkveehouderijen wordt een indicatieve afstand van 100 meter aangehouden. Geurhinder is hiervoor de belangrijkste factor. Voor aspecten als stof en geluid wordt een afstand van 30 meter geïndiceerd.

De uitbreiding van het bouwvlak zal op een afstand van meer dan 100 meter van gevoelige functies in de omgeving van het plangebied worden gerealiseerd. Aan de Zuidermiedweg 11 is een agrarisch bedrijf met bedrijfswoning gelegen. De woning betreft een zogenaamde ‘kangoeroe-woning’, waarbij naast het bestaande woonhuis het voormalige schuurgedeelte is ingericht als tweede woonruimte

Het nieuwe bouwvlak van initiatiefnemer zal aan de uiterste zuidzijde van het bedrijfsperceel (ten behoeve van de beoogde verlenging van de stal) en aan de oostzijde (ten behoeve van de toekomstige agrarische bedrijfswoning) worden uitgebreid. De uit te breiden delen van het bouwvlak liggen op een afstand van meer dan 150 meter van dit bedrijf. Andere functies liggen op nog grotere afstand van het plangebied.

4.2 Geluid

In het kader van geluid is de *Wet geluidhinder* van toepassing. Doel van deze wet is het terugdringen van hinder als gevolg van geluid en het voorkomen van een toename van geluidhinder in de toekomst.

Geluidsbronnen binnen de inrichting

Binnen de inrichting vinden standaard agrarische werkzaamheden plaats, waarbij met name het gebruik van de motorvoertuigen op het terrein van de inrichting maatgevend is voor de geluidemissie naar de omgeving.

Van belang is verder de gebouwuutstraling via de ventilatie-openingen van de bestaande en nieuwe stallen, alsmede de geluidemissie vanwege de (koel)machines.

Op het bedrijf zijn tractors voornamelijk in gebruik ten behoeve van het bewerken van de omliggende landerijen. Deze activiteiten vinden buiten de inrichting plaats en zijn als zodanig niet relevant voor de geluiduitstraling van het bedrijf. Binnen de inrichting worden de tractors en verreiker voornamelijk gebruikt voor het voeren van de koeien. De activiteiten op het buitenterrein beperken zich vooral tot het laden van kuilvoer alsmede tot rijbewegingen naar en van de omliggende landerijen en het aan-/afkoppelen van materieel.

De dichtstbijzijnde (agrarische bedrijfs)woning Zuidermiedweg 11 ligt op een afstand van meer dan 100 meter. Op 29 januari 2013 is een omgevingsvergunning voor onder meer het milieudeel verleend. In het kader van deze vergunning is een onderzoek naar de geluids-uitstraling van de onderhavige melkveehouderij uitgevoerd. Uit de resultaten kan worden afgeleid dat voor de geluiduitstraling de bestaande stallen, het mixen van mest in de kelders van bestaande stallen en het lossen van veevoer maatgevend is. Een geluidstoename die door de uitbreiding wordt veroorzaakt, ontstaat door extra activiteiten bij de sleufsilos en daarmee samenhangende rijbewegingen. Deze toename zal zeer beperkt zijn en ruimschoots kunnen voldoen aan de geluidnormen (etmaalwaarde 50 dB(A) van de gemeentelijke geluidnota.

Wegverkeerslawaaï

De uitbreiding van het bedrijf zal geen extra verkeersbewegingen van en naar de inrichting met zich meebrengen. De uitbreiding van het melkvee betekent dat er meer melk moet worden afgevoerd, maar dit zal door middel van melkwagens met een grotere capaciteit plaatsvinden en zal niet tot extra bewegingen leiden. Dit geldt eveneens voor de aanvoer van veevoeder. Indirecte geluidhinder als gevolg van extra verkeersbewegingen valt om deze redenen niet te verwachten.

4.3 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij vormt het toetsingskader voor geur. Deze wet geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. Deze normen hebben enkel betrekking op geur die vrijkomt bij het houden van dieren in stallen. Andere geurbronnen, zoals de opslag van veevoer en mest buiten gebouwen, mestverspreiders en dergelijke worden niet door de wet geregeld.

In de Wet geurhinder worden voor melkrundveehouderijen vaste afstanden ten opzichte van geurgevoelige objecten gehanteerd. Voor een melkrundveehouderij in het buitengebied geldt een afstand van 50 meter ten opzichte van woningen van derden.

De dichtstbijzijnde woningen in de omgeving van het bedrijf (Zuidermiedweg 11) liggen op een afstand van meer dan 100 meter, zodat zonder meer aan de wettelijke afstandsnorm kan worden voldaan.

4.4 Vermesting en verzuring (ammoniak)

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) stelt regels in verband met de emissie van ammoniak die vrijkomt uit dierenverblijven in relatie tot voor ammoniak kwetsbare gebieden. Ammoniakemissie uit andere bronnen, zoals mestopslag en –verwerking wordt in deze wet niet geregeld. De wet heeft ten doel kwetsbare gebieden te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de uitstoot van ammoniak uit veehouderijen die in en nabij dergelijke kwetsbare gebieden zijn gelegen. Het gaat daarbij om verzuringsgevoelige gebieden die zijn gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De oprichting van nieuwe veehouderijen is op grond van de wet niet toegelaten binnen kwetsbare gebieden en een zone van 250 meter daar omheen.

De locatie voor de nieuw te bouwen stal is niet gelegen binnen een gebied dat op grond van de Wav als een kwetsbaar gebied moet worden aangemerkt of in een zone om een dergelijk gebied. Dat betekent dat er geen directe beperkingen zijn volgens de wet.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Behalve de Wav is de Algemene Maatregel van Bestuur emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting) van toepassing. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven waarvoor emissiearme huisvestingssystemen beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden voor ammoniak en fijn stof. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestings-systemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.

De stal die ten behoeve van de uitbreiding zal worden verlengd is in de bestaande situatie voorzien van een stalsysteem voor het permanent opstallen van het melkvee. Het betreft ligboxenstal met geprofileerde vlakke vloer met hellende sleuven, regelmatige mest-afstorten, voorzien van afdichtflappen, met mestschuif (BWL 2010.35.V4, RAV A1.14.2). Ook het nieuw aan te bouwen deel van de stal zal met dit stalsysteem worden uitgevoerd. De emissiefactor per dierplaats van dit huisvestings-systeem is 10,4 kg/NH₃/jaar. Deze emissiefactor blijft beneden de in het Besluit emissiearme huisvesting genoemde maximale emissiewaarde van 11 kg/NH₃/jaar (kolom B van bijlage 1 bij het besluit).

4.5 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit (2007) zijn normen opgenomen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen hebben betrekking op de concentraties in de buitenlucht van een aantal luchtverontreinigende stoffen. Het betreft de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), lood, koolmonoxide en benzeen.

Deze wetgeving vloeit voort uit normen voor luchtkwaliteit die door de Europese Unie zijn gesteld. Om aan deze Europese normen te voldoen zijn in Nederland extra maatregelen nodig, met name voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). De Nederlandse overheid heeft hiervoor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgesteld. Projecten die van dit NSL deel uit maken hoeven niet afzonderlijk aan de wettelijke normen te worden getoetst. De uitbreiding van agrarische bedrijfsbebouwing vormt geen NSL-project, zodat een afzonderlijke toetsing aan de Wet luchtkwaliteit vereist is.

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet worden aangetoond dat bij de uitvoering van dat plan: de wettelijke grenswaarden voor de genoemde stoffen niet worden overschreden, dan wel bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert, dan wel het project *niet in betekenende mate* bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

Fijnstof vanwege verkeer

Zoals ook in paragraaf 5.2 (Geluid) al is aangegeven, zullen geen extra verkeersbewegingen als gevolg van de uitbreiding ontstaan en zal de luchtkwaliteit niet worden beïnvloed door nieuwe verkeersbewegingen van en naar het bedrijf.

Fijn stof vanuit de stallen

Het ontstaan van fijn stof binnen melkrundveehouderijen heeft te maken met het houden van dieren en het gebruik van verbrandingsmotoren. Het gebruik van verbrandingsmotoren is dusdanig gering dat de invloed van deze activiteit binnen de inrichting op de luchtkwaliteit als “niet in betekende mate” kan worden aangemerkt.

De emissie van fijn stof als gevolg van het houden van dieren is berekend aan de hand van het rekenprogramma ISL3a. Uit de berekening blijkt dat de invloed van de inrichting op het achtergrond niveau nihil is. Voor fijn stof zijn de volgende grenswaarden van toepassing:

- de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes is maximaal 40 µg/m³;
- de daggemiddelde concentratie van 50 µg/m³, mag maximaal 35 maal per kalenderjaar worden overschreden.

Uit de fijnstofberekening blijkt dat de som van de achtergrondwaarde en de emissies van de inrichting ruimschoots beneden de jaargemiddelde grenswaarden en het aantal dagoverschrijdingen op de Zuidermiedweg 11 blijven. De resultaten zijn in tabel 1 weergegeven.

Te beschermen object	RD X Coord.	RD Y Coord.	Concentratie	Overschrijding
Naam:	[m]	[m]	[microgram/m ³]	[dagen]
Zuidermiedweg 11	178 577	582 216	17.16	6.1

Tabel 1: stalemissie fijn stof na uitbreiding

Geconcludeerd mag worden dat het fijn stof uit de melkveehouderij geen belemmering vormt voor de realisering van de uitbreiding. De volledige resultaten zijn als bijlage 1 bij deze notitie opgenomen.

4.6 Externe veiligheid

Ter voorkoming van onveilige situaties is regelgeving vastgelegd met als doel om zowel individuele personen als groepen mensen een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dergelijke ongevallen kunnen ontstaan doordat binnen bedrijven wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen, maar ook het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee.

Tenslotte kunnen ook buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen in dit verband risicovol zijn. De risico's worden bepaald aan de hand van het zogenaamde plaatsgebonden risico (voor individuen) en het groepsrisico (voor groepen mensen). Voor deze drie situaties is verschillende wet- en regelgeving van toepassing, waarop onderstaand zal worden ingegaan.

Externe veiligheid inrichtingen

Op grond van het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. Het onderhavige bedrijf vormt geen inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt. In de omgeving van het bedrijf doen zich geen risicovolle inrichtingen voor die van invloed op het plangebied zijn.

Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen

De huidige regelgeving voor transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water staat beschreven in het Besluit transportroutes externe veiligheid' (Btev). Het bedrijf is gelegen aan de Mieddyk. Op de achterzijde van het bouwperceel zijn stallen gesitueerd aan de Zuidermiedweg. Over deze wegen vindt geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Buiten het plangebied komen geen andere wegen of spoorlijnen voor die in dit opzicht veiligheidsrisico's met zich meebrengen.

Transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Voor transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In de nabijheid van het plangebied komen geen buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in voornoemd besluit.

4.7 Bodem

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit ter plaatse. Belangrijkste regelgeving in dit verband is de *Wet bodembescherming*. Voorkomen moet worden dat als gevolg van bodemverontreiniging gezondheidsrisico's ontstaan.

De gronden van het plangebied zijn in het verleden in gebruik en eigendom geweest bij het agrarisch bedrijf. De verwachting is dan ook dat er geen sprake is van bodemverontreiniging en dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie.

4.8 Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan dient met het oog op de natuurbescherming rekening te worden gehouden met de hiervoor relevante wet- en regelgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in bescherming van gebieden en van soorten.

Met betrekking tot de *gebiedsbescherming* gaat het om de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en/of om gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied.

Natura 2000

Om de natuur in Europa als geheel te beschermen en te ontwikkelen, werken de lidstaten van de Europese Unie samen aan een Europees netwerk van natuurgebieden, het Natura 2000-netwerk.

De aanwijzing van Nederlandse natuurgebieden die deel uitmaken van dit netwerk is inmiddels in gang gezet. Natura 2000-gebieden in Nederland worden beschermd door de Wet natuurbescherming. Om schade aan natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden te voorkomen bepaalt de Wet natuurbescherming dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de aanwezige soorten niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied zelf valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de duinen van Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en de Alde Feanen. Deze gebieden liggen op 20 tot 30 kilometer afstand van het plangebied. Gelet op deze relatief grote afstand, is het onwaarschijnlijk dat de voorgenomen uitbreiding significant (negatieve) gevolgen, anders dan stikstofdepositie ten gevolge van stalemissies, voor deze gebieden zal hebben.

Voor wat betreft de stikstofdepositie vanuit het plangebied op deze natuurgebieden, wordt het volgende opgemerkt. Door de uitbreiding van het agrarisch bedrijf met dieraantallen zal er een toename van stikstofdepositie plaatsvinden. Op 22 april 2016 is een vergunning verleend op grond van de voormalige Natuurbeschermingswet voor het houden van 889 stuks melk- en kalfkoeien, ouder dan 2 jaar en voor 348 stuks bijbehorend vrouwelijk jongvee. Het voornemen ziet echter op het houden van 448 stuks jongvee. Voor deze extra 100 stuks jongvee zal alsnog een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

Het bouwvlak biedt geen ruimte voor een verdere uitbreiding van stalruimte die in de toekomst tot extra stalemissies kunnen leiden. Om die reden zal de stikstofdepositie-toename bij een maximale invulling van het bouwvlak gelijk zijn aan de stikstofdepositie die als gevolg van de voorgenomen uitbreiding ontstaat.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of in de directe nabijheid daarvan.

Flora- en faunawet

De *soortenbescherming* vindt primair plaats via de *Flora- en faunawet*. Op grond van deze wet mogen beschermde planten en dieren (en hun verblijfplaatsen), die als zodanig in de wet zijn aangewezen, niet verstoord, verontrust of gedood worden.

In verband met de verlenging van de stal is een toetsing in verband met deze wet uitgevoerd. De volledige onderzoeksrapportage is als bijlage 3 bij deze toelichting gevoegd. Op basis van de quickscan kan met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna het volgende worden geconcludeerd.

- Op diverse plekken op het erf zijn (potenties voor) nesten van algemene broedvogels aanwezig. Vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels op het erf dient gestart te worden met de werkzaamheden buiten het broedseizoen. De vogels komen zo niet tot broeden op plekken met veel verstoring. Het broedseizoen omvat globaal de periode van maart tot half augustus.

- De matig beschermde Steenmarter heeft hoogstwaarschijnlijk verblijfplaatsen op het erf en in ieder geval vast leefgebied. Verblijfplaatsen van de Steenmarter zijn niet aanwezig op de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden;
- De aanwezigheid van overige beschermde soorten heeft uitsluitend betrekking op soorten met een licht beschermde status en algemene soorten waarop de zorgplicht van toepassing is.

Vervolgstappen zijn niet aan de orde. Op grond van de zorgplicht moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat wilde planten en dieren schade wordt berokkend.

4.9 Archeologie

Het verdrag van Malta beoogt het cultureel erfgoed in de bodem te beschermen. Eén van de doelstellingen van het Verdrag van Malta is de afstemming van het archeologisch belang met de ruimtelijke ordening. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van het archeologisch erfgoed in te bedden in de ruimtelijke ordening. Op grond van de Monumentenwet 1988 moeten gemeenten bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening houden met archeologische waarden en verwachtingen (art. 38a).

Op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra zijn de archeologische monumenten en archeologisch waardevolle gebieden weergegeven. De FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, één voor de periode steentijd - bronstijd (300.000 - 800 voor Christus), en één voor de periode ijzertijd - middeleeuwen (800 voor Christus - 1500 na Christus). Door middel van de twee advieskaarten kan worden nagegaan welke onderzoeksinspanning gevraagd wordt op een bepaalde plaats.

Steentijd-bronstijd

Voor deze periode wordt geen onderzoek noodzakelijk geacht.

IJzertijd-middeleeuwen

FAMKE geeft adviseert een 'karteren onderzoek – 2'. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 2.500 m² een karterend archeologisch onderzoek uit te laten voeren. De verlenging van de stal omvat een oppervlakte van ongeveer 2830 m².

In verband met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden in de gronden van het plangebied is in verband met de verlenging van de stal een karterend booronderzoek uitgevoerd. Binnen het plangebied is in 2011 reeds een bureauonderzoek en een karterend booronderzoek uitgevoerd. Het onderhavige rapport moet gezien worden als een aanvulling op dit eerdere onderzoek. Bij het onderzoek in 2011 zijn aanwijzingen gevonden voor archeologische resten in de bodem ter plaatse van de historische boerderijplaats. Daarbuiten zijn geen resten van terplagen of een ander archeologisch niveau aangetroffen. Ook onderhavig karterend booronderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ter plaatse van de voorziene nieuwbouw tot de geboorde diepte van 2,0 m-mv. Het wordt aanbevolen om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de bouw van de ligboxenstal, de nieuwbouw van de (tweede) bedrijfswoning en het aanleggen van een sloot. De volledige onderzoeksrapportage is opgenomen in bijlage 3.

4.10 Water

Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke plannen worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Waterschappen moeten daarom in een vroeg stadium betrokken worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het voorontwerp van deze partiële herziening is in het kader van het wettelijk verplichte overleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) aan het Wetterskip Fryslân voorgelegd. Voor de stalvergroting is de digitale watertoets doorlopen. Het Wetterskip heeft naar aanleiding daarvan een wateradvies opgesteld. Onderstaand is dit advies verkort weergegeven. Het volledige advies is opgenomen in bijlage 4.

Hoofdwatergang

Aan de westzijde van het plangebied ligt een hoofdwatergang. Aan weerszijden van deze hoofdwatergang moet in verband met onderhoud een obstakelvrije zone van 5 meter worden vrijgehouden. Gewezen wordt op een bosje dat binnen deze zone is gepland.

Het bosje maakt onderdeel uit van de landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het agrarisch bedrijf. Naar aanleiding van het wateradvies is het bosje door de initiatiefnemer verkleind, zodat de obstakelvrije zone gehandhaafd kan worden.

Schouwwatergang

De schouwwatergang die ten oosten van het plangebied ligt is eveneens belangrijk voor aan-, af- en doorvoer van water. De eigenaren moeten zelf voor het onderhoud van deze sloot zorgen. Om die reden is het belangrijk dat ook deze sloot bereikbaar blijft.

Peilbeheer

In verband met voldoende drooglegging en het voorkomen van opdrijven van verhardingen wordt door het Wetterskip geadviseerd voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10 m. en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70 m. gerekend vanaf de te realiseren bovenkant van de vloer. Ook voor verharding wordt een drooglegging van 0,70 m. geadviseerd. De maaiveldhoogte ter plaatse voldoet, gezien het peil binnen het gebied, aan deze droogleggingsnorm.

Geadviseerd wordt de stal die onder de kelder zal worden gebouwd waterdicht aan te leggen om wateroverlast te voorkomen. Daarnaast wijst het Wetterskip op de verplichting om een melding te doen of een vergunning aan te vragen op grond van de Waterwet voor het onttrekken van grondwater alsmede het lozen van grondwater in verband met de realisatie van de kelder.

Compensatie verharding

Ter plaatse van de toekomstige verlenging van de stal zal een deel van een sloot worden gedempt. Hiervoor zal een watervergunning moeten worden gevraagd. Bovendien zal de oppervlakte hiervan, ca. 420 m², volledig moeten worden gecompenseerd.

De verharding op het terrein neemt met circa 2.808 m² toe. Hierdoor wordt water versneld afgevoerd. Het hemelwater zal deels worden afgevoerd door middel van infiltratie. Het overige hemelwater wordt geloosd op open water. Dit kan via de sloten die om het bedrijfsperceel liggen. Wetterskip Fryslân hanteert een ondergrens van 1.500 m² aan verharding in het buitengebied. Als de toename aan verharding meer is dan 1.500 m² zal compensatie van waterbergend vermogen noodzakelijk zijn. Dit betekent dat 10% van deze oppervlakteverharding moet worden gecompenseerd. De te compenseren oppervlakte bedraagt derhalve 280 m² en zal door middel van verbreding van een bestaande sloot worden gerealiseerd (zie figuur 10). Deze sloot zal vanwege de verschillende peilvakken niet op de Hijumerfeart worden aangesloten.

Daarnaast zal een drietal sloten worden gedempt. De oppervlakte hiervan zal worden gecompenseerd door het verbreden van een bestaande sloot ten zuidoosten van het bouwperceel. Hiervoor is inmiddels een watervergunning gevraagd en op 17 december 2015 door het Wetterskip verleend.

Afvalwater

Binnen de inrichting komen de volgende afvalwaterstromen vrij:

- niet verontreinigd hemelwater van opstallen en verharde terreingedeeltes;
- verontreinigd hemelwater vanuit de opslag voor vaste mest en kuilvoer;
- spoel- en schrobwater vanuit de stallen;
- spoelwater afkomstig van het spoelen van de melkleidingen.

Niet verontreinigd hemelwater afkomstig van opstallen en verharde terreingedeeltes wordt via diverse hemelwaterafvoeren geloosd op het omringende slotenstelsel (oppervlakte-water) dan wel in de bodem. Het verontreinigde hemelwater vanuit de opslag voor vaste mest en spoel- en schrobwater uit de stallen en spoelwater afkomstig van het spoelen van de melkleidingen wordt op de mestkelder geloosd. Deze situatie wijzigt niet ten opzichte van de bestaande situatie. Hiermee wordt voldaan aan de eisen die het Wetterskip hier aan stelt.

4.11 Landschappelijke inpassing

In verband met een goede landschappelijke inpassing van de toekomstige bedrijfssituatie is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Daarin wordt de huidige situatie en de totstandkoming in de loop der tijd beschreven en wordt aangegeven op welke manier de toekomstige ontwikkelingen met respect voor het aanwezige landschap kunnen worden ingepast. Het plan is opgenomen in bijlage 5.

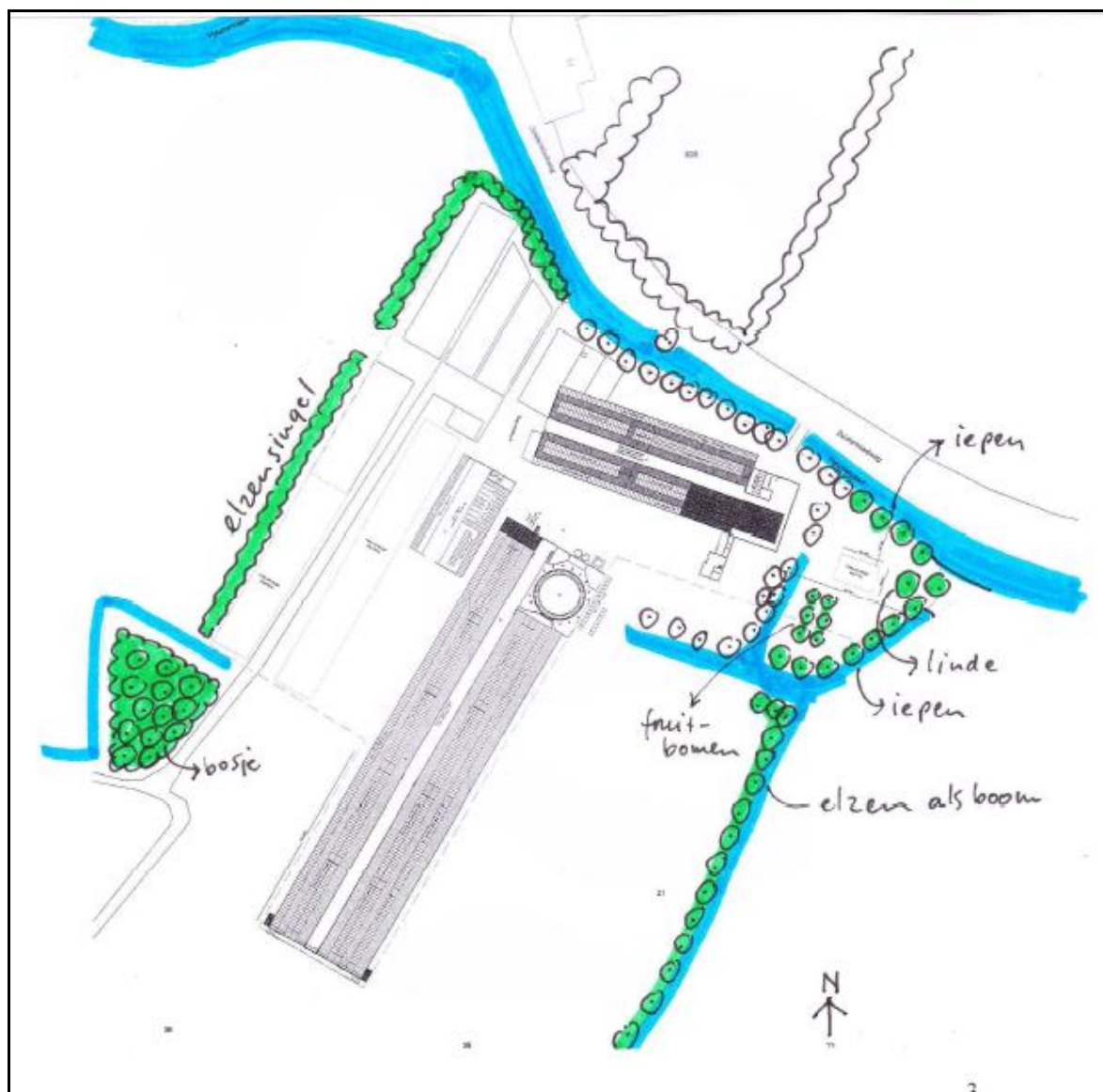
Het oorspronkelijke boerenerf komt al voor op kaarten uit 1828. Het erf was met de achterzijde gelegen aan de Zuidermiedweg en met de voorzijde op het zuiden, naar de Mieddyk gericht. Voor het voorhuis lag een boomgaard en was omgeven door een windsingel. Het erf lag zo voor de helft in het groen. De boerderij is afgebrand, waarna een nieuwe boerderij met een woning in twee lagen met een kap is teruggebouwd. Sinds deze periode is het bedrijf in fasen gegroeid.

De eerste fase was de ontwikkeling van de eerste ligboxenstal (1) aan de westzijde van de boerderij, maar met de kap dwars daarop. Toen volgde een stal aan de westzijde van de Mieddyk (2), en daarop volgde de verlenging van de eerste ligboxenstal (3) met verlegging van de Mieddyk. Daarop werd een nieuwe stal (4) gebouwd in de oksel van de bestaande bebouwing en deze zal nog verder worden uitgebreid (5) naar het zuiden toe. De Mieddyk is een doodlopende weg geworden. De woning ligt verscholen. De locatie van de gewenste tweede bedrijfswoning aan de oostzijde van het gehele complex vormt een logisch vervolg op alle eerdere wijzigingen in de bebouwingssituatie.

Door de uitbreiding van het erf naar het westen is het complex bijna ter hoogte van het erf van nummer 11 aan de Zuidermiedweg komen te liggen, want dit erf is juist naar het oosten uitgebreid met een houtsingel. De twee erven vormen zo samen een cluster in het open landschap. In de huidige situatie is op de Brédyk tussen Stiens en Hijum de laatst gebouwde stal vooral goed te zien. Dit komt mede doordat aan deze zijde van het erf erfbeplanting ontbreekt. Op het erf bestaat de erfbeplanting uit de oude windsingel met es, els en esdoorn, een rij van 13 volwassen iepen langs de vaart en uit enkele heel jonge wilgen aan de westzijde langs de kuilvoerplaten. Daarmee ligt het evenwicht in de beplanting aan de noordoostzijde.

Op de meeste erven is de hoeveelheid bebouwing en beplanting circa 50%, evenals de situatie op het oorspronkelijke erf in 1961. Daardoor waren en zijn de silhouetten van de erven af te lezen in voorerf en achtererf en zien de erven er niet kaal uit. In het kader van de landschappelijke inpassing van het agrarisch erf wordt het volgende voorgesteld. De voeropslag, in dit geval hoog en het minst aangenaam om te zien, moet geheel onzichtbaar worden achter een houtsingel. Hierbij wordt gedacht aan twee rijen elzen, die op een onderlinge afstand van 1 meter van elkaar worden geplant, zodat er in korte tijd een dichte rand ontstaat. De singel komt op 10 meter afstand van de rand van de voeropslag.

De noordelijke rij iepen zou verbonden kunnen worden met de windsingel aan de zuidzijde van de huidige woning door middel van bomen. Bij de voortzetting van de bomenrand wordt aan resistente iepen gedacht, op 8 meter afstand onderling geplant. Verder moet een sierboom worden geplant, zoals de linde, binnen de contouren van de bomenrand en een nieuwe boomgaard aan de zuidzijde van de nieuwe woning. Daardoor wordt de nieuwe huisplaats verankerd op het erf en neemt de hoeveelheid massa aan groen toe. Het erf is zo al voor meer dan 50% beplant, maar het aanzicht op de stal met zijn verlenging is nog steeds kaal. Om dit op te lossen wordt het overhoekje geheel beplant. De maat van dit bosje komt bijna over een met die van de verlenging van de stal en geeft daardoor voldoende tegenwicht. Hierdoor zijn drie van de vier hoekpunten van het erf stevig ingeplant en is de ventilatie in de stal optimaal. In het bosje staan esdoorn, els, vlier en veldesdoorn. De esdoorns als bomen staan op 8 meter van elkaar en zijn de hoofdhoutsoort. De struiken veldesdoorn en vlier staat voornamelijk aan de rand. De els vult het vak aan en wordt daar afgezet waar deze de bomen in de weg gaan staan.

Figuur 9: ontwikkelingsfasen melkveehouderij

4.12 Grondgebondenheid

Op grond van de provinciale verordening Romte (2014) wordt aan schaalvergroting binnen de melkveehouderij de voorwaarde van grondgebondenheid gesteld. Op basis van deze verordening is een veehouderij grondgebonden wanneer het voor het vee benodigde ruwvoer overwegend - d.w.z. in ieder geval meer dan de helft - afkomstig is van de bij het bedrijf behorende landbouwgrond. De provincie hanteert hierbij de vuistregel van ruim 0,3 hectare of meer per GVE (= 1 melkkoe). Dit richtgetal is een gemiddelde voor efficiënt producerende veebedrijven. Het getal houdt geen rekening met individuele omstandigheden, bijv. een veehouder die veel ruwvoer per ha produceert. Onder de bij het bedrijf behorende landbouwgrond wordt verstaan landbouwgrond in de directe omgeving van het bedrijf waar het bedrijf structureel, bij voorkeur op basis van eigendom of langdurige pacht, over kan beschikken. In de regel is 20 km een afstand waarbinnen een agrarisch bedrijf nog adequaat de bijbehorende grond kan verzorgen en benutten, en daarop toezicht kan uitoefenen.

Naast deze GVE methode kan een veehouder op basis van individuele gegevens bepalen hoeveel hectares hij in gebruik/beheer moet hebben voor de gewenste mate van zelfvoorziening. Deze methode houdt rekening met individuele omstandigheden en biedt ruimte voor maatwerk. Per bedrijf zijn gegevens nodig over de omvang van de veestapel en de hoeveelheid grond in gebruik en beheer, productie en samenstelling van melk, mest en ruwvoer en mestafzet.

In de gevraagde situatie zullen 889 stuks melkvee en 448 stuks jongvee worden gehouden. Dit aantal dieren bedraagt omgerekend ca. 1203 GVE¹. Dat betekent dat op basis van de hiervoor genoemde vuistregel minimaal 361 ha (1203 x 0,3 ha) grond beschikbaar moet zijn. Initiatiefnemer beschikt over ruim 366 ha. grond. Daarmee wordt voldaan aan de provinciale voorwaarde van grondgebondenheid.

4.13 Kabels en leidingen

Binnen het plangebied of in de buurt hiervan zijn geen kabels en leidingen aanwezig waar rekening mee gehouden dient te worden.

¹ melkkoe = 1 GVE; jongvee < 2 jaar = 0,7 GVE

5. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

5.1 Toelichting op het juridische systeem

Het onderhavige bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied. Het gebruik van de gronden wordt vastgelegd in de planregels en op een digitale verbeelding. Dit vormt het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. In de toelichting wordt de keuze voor de bestemming gemotiveerd.

5.2. Toelichting op de bestemming

Agrarisch

Op grond van de bestemming 'Agrarisch' is het agrarisch grondgebruik en de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering toegestaan op die percelen die zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf".

Behalve voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf, zijn de gronden mede bestemd voor (voor zover relevant) het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, cultuurhistorische en archeologische waarden van het agrarisch landschap (waaronder begrepen landschappelijke openheid en bodembescherming), ontsluitingswegen en agrarische kavelpaden alsmede voor sloten, poelen en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen en –partijen.

De agrarische bouwpercelen zijn aangeduid op de verbeelding door middel van een bouwperceel met een daarbinnen gelegen bouwvlak. In beginsel hebben de bouwvlakken een omvang van 1,5 ha. Met het onderhavige bestemmingsplan is de oppervlakte van het bouwvlak vergroot naar 3 ha. Binnen het bouwvlak is agrarische bedrijfsbebouwing en een daarbij behorende bedrijfswoning met aan-, uit- en bijgebouwen toegestaan.

In beginsel mag één bedrijfswoning aanwezig zijn. Er kan in een aantal gevallen sprake zijn van de noodzaak voor een tweede bedrijfswoning. Uitgangspunt voor het toestaan van tweede bedrijfswoningen is dat er een aantoonbare noodzaak is voor een tweede bedrijfswoning. Dit houdt in dat er onder meer sprake moet zijn van noodzakelijk permanent toezicht op de bedrijfsvoering. Als minimum bedrijfsomvang wordt 120 NGE gehanteerd. De tweede bedrijfswoning moet landschappelijk goed ingepast worden en moet aan de wegzijde van het bouwperceel gerealiseerd worden.

Aanvullend op de agrarische bedrijvigheid binnen het bouwvlak, zijn bij het bedrijfswonen de volgende aan het wonen ondergeschikte functies mogelijk:

aan huis verbonden beroepen;
kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten.

Volledig bedrijfseigen mestbewerking/-verwerking en mestraffinage in minivergisters is mogelijk binnen deze bestemming.

Luchtvaartverkeerzone - ILS Verstoringsgebied

Vanwege de aanwezigheid van het ILS-verstoringsgebied rond de Vliegbasis Leeuwarden, is er een aanduiding opgenomen die de werking van dit systeem moet beschermen. Door een maximale bouwhoogte op de verbeelding weer te geven, wordt voorkomen dat het systeem mogelijk verstoord wordt.

Vrijwaringszone - radarverstoringsgebied

Om te zorgen voor een goede werking van de radar van de vliegbasis Leeuwarden is de aanduiding 'vrijwaringszone – radarverstoringsgebied' opgenomen. Er is een afwijkmogelijkheid opgenomen om hogere bebouwing toe te staan. Dit kan alleen toegestaan worden als uit een beoordeling door de beheerder van de radar is gebleken dat door de bouw van het bouwwerk het radarbeeld van het luchtruim niet ontoelaatbaar wordt verstoord en vooraf schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de radar.

6. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het voorontwerp van het bestemmingsplan is voor (het wettelijk verplichte) overleg ex artikel 3.1.1 Bro aan de provincie Fryslân gezonden. De reactie van de provincie in dit kader is onderstaand weergegeven en van commentaar voorzien.

Provincie Fryslân

- De provincie wijst in haar reactie op artikel 6.1.5, lid 2 van de Verordening Romte, waarin is bepaald dat bij uitbreiding van agrarische bouwpercelen groter dan 1,5 hectare voor de landschappelijke inpassing daarvan een ruimtelijk inrichtingsplan wordt opgesteld volgens de methodiek Nije Pleats. De uitvoering van dit plan moet als voorwaardelijke bepaling in het ruimtelijk plan worden opgenomen.

Commentaar:

Ten behoeve van de inpassing van de uitbreiding van het agrarisch bouwperceel is in het onderhavige bestemmingsplan een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. In dit landschapsplan is een analyse opgenomen van de historische ontwikkeling van het perceel in de loop der tijd en is met inachtneming van dit historisch perspectief een inrichtingsplan opgesteld dat zorg draagt voor een aanvaardbare inpassing van de gewenste agrarische ontwikkeling binnen het ter plaatse aanwezig landschap. Dit landschapsplan is door een landschapsdeskundige opgesteld, vergelijkbaar met de methodiek Nije Pleats. Het team Nije Pleats zelf is als zodanig niet ingeschakeld.

Uit de omstandigheid dat de provincie in haar reactie geen opmerkingen over de inhoud van landschapsplan en de landschappelijke aanvaardbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling heeft geplaatst, kan worden afgeleid dat zij hiermee kennelijk kan instemmen.

Overigens heeft de provincie voor een vergelijkbare ontwikkeling binnen een andere Friese gemeente ingestemd met deze werkwijze.²

In de planregels zal een voorwaardelijke bepaling worden opgenomen die de uitvoering van het landschappelijk inpassingsplan borgt.

- De provincie vraagt de begripsbepaling grondgebonden agrarische bedrijfsvoering af te stemmen op provinciaal beleid en aan de bepaling toe te voegen dat het bedrijf in overwegende mate moet kunnen voorzien in eigen mestafzet en ruwvoer.

² Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied – Tsjerkeleane 10 Ingelum, <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>
Bestemmingsplan Mieddyk 5 Hijum (uitbreiding melkveehouderijbedrijf)

Commentaar:

Artikel 1.35 van de planregels is hier op aangepast.

- De provincie geeft aan te kunnen instemmen met de uitbreiding van het bedrijf, maar constateert dat in de toelichting wordt gesproken over een uitbreiding van het agrarisch bouwvlak van 3 ha., terwijl de oppervlakte van het bouwvlak op de verbeelding 2,3 ha. bedraagt en vraagt één en ander met elkaar in overeenstemming te brengen.

Commentaar:

De verbeelding is op de toelichting (3 ha.) aangepast.

- De provincie verzoekt in de planregels de begrippen 'zonnecollectoren én zonnepanelen' of 'opstellingen voor zonne-energie' te hanteren.

Commentaar:

De planregels zijn hier op aangepast.

Het ontwerp van het bestemmingsplan heeft van 22 februari t/m 4 april 2017 gedurende een termijn van zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn bij de gemeente geen zienswijzen met betrekking tot het plan ingekomen. Aangenomen mag worden dat het plan in maatschappelijk opzicht uitvoerbaar is.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

De gemeente is niet in financiële zin betrokken bij de realisering van de uitbreiding van het bedrijf. De gemeente zal met de initiatiefnemer een planschadeovereenkomst aangaan. Op grond van het voorgaande kan worden aangenomen dat de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is gegarandeerd.